

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců JUDr. Jakuba Camrdy a JUDr. Viktora Kučery v právní věci žalobce: **J. H.**, zast. Mgr. Katarínou Kožiakovou Oboňovou, advokátkou, se sídlem Plaská 614/10, Praha 5, proti žalovanému: **Ministerstvo životního prostředí**, se sídlem Vršovická 1442/65, Praha 10, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 8. 9. 2021, č. j. 51 A 5/2021 – 70, o návrhu žalobce na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

Kasační stížnosti **se přiznává** odkladný účinek.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Kasační stížností se žalobce (dále „stěžovatel“) domáhá zrušení shora označeného rozsudku krajského soudu, kterým byla zamítnuta žaloba proti rozhodnutí žalovaného ve věci přestupku dle § 87 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny. Současně s kasační stížností požádal stěžovatel o přiznání odkladného účinku.

[2] V návrhu stěžovatel především poukázal na to, že žalovaným mu bylo nařízeno úplné odstranění terénních úprav (valu a jezera), a to způsobem, že k odstranění má dojít odtěžením valu a z odtěžené zeminy má být zasypáno jezero, přičemž před tím má dojít k odstranění veškerých cizorodých prvků z nádrže jezera. Pokud by kasační stížnosti nebyl přiznán odkladný účinek, vznikne stěžovateli nevratná újma na majetku, resp. na jeho pozemcích. Pokud by soud kasační stížnosti vyhověl a v mezicase by došlo k odstranění valu a jezera, byl by úspěch stěžovatele v řízení pouze formální a následky odstranění valu a jezera by již nebylo možné zvrátit bez dalších terénních úprav na pozemcích a bez případného zásahu do přírody a krajiny.

[3] Dle stěžovatele by nepřiznáním odkladného účinku došlo k nepoměrně větší újmě na majetku stěžovatele, než třetích osob, přičemž by bylo případně v konečném důsledku zasahováno do přírody a krajiny opakovaně. Stěžovatel je nadto jedinou osobou, které v souvislosti s odstraněním valu a jezera může újma vzniknout, přitom tato újma je významná.

[4] Stěžovatel má za splněnou rovněž druhou podmínku, neboť přiznání odkladného účinku není v rozporu s žádným konkrétně vymezeným veřejným zájmem.

[5] Žalovaný ve svém vyjádření k žádosti stěžovatele vyslovil, že nemá námitky proti tomu, aby byl stěžovateli odkladný účinek kasační stížnosti přiznán.

[6] Podle § 107 s. ř. s. nemá kasační stížnost odkladný účinek. Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat, přitom se užije přiměřeně § 73 odst. 2 s. ř. s., podle kterého lze přiznat odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[7] Je třeba zdůraznit, že přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je mimořádným opatřením, kterým Nejvyšší správní soud prolamuje před vlastním rozhodnutím ve věci samé právní účinky pravomocného rozhodnutí krajského soudu, na které je třeba hledět jako na zákonné a věcně správné, dokud není případně jako celek zákonným postupem zrušeno. Přiznání odkladného účinku proto musí být vyhrazeno pro ojedinělé případy, které zákonodárce vyjádřil v § 73 odst. 2 s. ř. s.

[8] Po zhodnocení důvodů uvedených stěžovatelem a okolností projednávané věci dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti jsou v daném případě splněny.

[9] Břemeno tvrzení i břemeno důkazní ohledně prokázání splnění podmínek pro přiznání odkladného účinku nese v dané věci stěžovatel. Hrozbu nepoměrně větší újmy musí stěžovatel dostatečně určitě tvrdit a rovněž náležitě doložit. Musí se jednat o újmu významnou a vznik újmy musí být v přímé souvislosti s výkonem napadeného rozhodnutí či jiným právním následkem plynoucím z něj. Jak uvedl Nejvyšší správní soud např. v usnesení ze dne 21. 5. 2014, sp. zn. 6 Afs 73/2014, „[z] *obecného pohledu je újma významná, jestliže způsobuje dotčené osobě vážné obtíže nebo významné poruchy v jejím životě, fungování činnosti, apod. případně, pokud by následky rozhodnutí nebylo možno v podstatné části navrátit v předešlý stav, bylo-li by posléze správním soudem zrušeno.*“ Žádost o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti musí být dostatečně individualizovaná a podepřená konkrétními důkazy (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 2. 2012, č. j. 1 As 27/2012 - 32).

[10] Nejvyšší správní soud má za to, že stěžovatel dostatečným způsobem v posuzované věci tvrdil a prokázal vznik újmy, která by mu mohla vzniknout v případě, že by kasační stížnosti odkladný účinek přiznán nebyl a byl-li by v řízení o kasační stížnosti úspěšný. Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že výkonem napadeného rozhodnutí by stěžovateli vznikla vážná újma, neboť by musel zahájit odstraňování stavby s trvajícími a nezvratnými důsledky nejen na jeho majetku, ale také v samotné krajině a přírodě. V případě nepřiznání odkladného účinku a s tím předpokládaným postupem správních orgánů, by byl rovněž reálně zmařen smysl soudního přezkumu, resp. poskytnutí účinné soudní ochrany (tj. také v reálném čase).

[11] Pokud jde o možný rozpor s důležitým veřejným zájmem, je třeba předeslat, že takový rozpor je povinen *a priori* tvrdit žalovaný. Ten ani ve vyjádření k návrhu na přiznání odkladného účinku žalobě ani nyní neuvedl, že by přiznání odkladného účinku bylo v rozporu s jakýmkoli důležitým veřejným zájmem, resp. proti přiznání odkladného účinku nevyslovil žádné námitky.

[12] Nejvyšší správní soud podle § 107 ve spojení s § 73 odst. 2 až 4 s. ř. s. přiznal kasační stížnosti odkladný účinek. Jelikož krajský soud usnesením ze dne 5. 2. 2021, č. j. 51 A 5/2021 – 50, přiznal odkladný účinek již podané žalobě, postačí v tomto případě

pokračování

ve výroku tohoto usnesení pouze uvést, že kasační stížnosti se odkladný účinek přiznává, neboť tím se fakticky dočasně obnovuje odkladný účinek žaloby proti rozhodnutí žalovaného.

Poučení:

Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 4. listopadu 2021

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu